

Aan de fractie van de PvdA
in de raad van de gemeente Raalte
t.a.v. dhr. van der Wilt

Uw kenmerk
Zaaknummer 55603-2024
Voor informatie Martijn Bultink

Onderwerp Antwoord schriftelijke vragen PvdA over de inzet van grasbetonstenen

Datum 08-10-2024
Bijlagen

Geachte heer Van der Wilt,

Op 12 september 2024 heeft u vragen gesteld aan het College ten aanzien van de inzet van grasbetonstenen. Uw vragen zullen we beantwoorden in deze brief.

1. Op welke locatie binnen de gemeente worden op dit moment grasbetonstenen toegepast?

De gemeente beheert ca. 69.000m² grasbetonstenen verharding. Het overgrote deel (66.747m²) hiervan is bermverharding. Het overige deel (1800m²) is voornamelijk halfverharding van parkeervakken.

2. Hoe beoordeelt het College de effectiviteit en duurzaamheid van grasbetonstenen op deze locaties?

Grasbetonstenen als bermverharding is een effectieve maatregel om schade aan bermen en voertuigen te voorkomen.

Grasbetonstenen als verharding van parkeerplaatsen is onder voorwaarden ook mogelijk. Hierbij moet o.a. rekening gehouden worden met het stapcomfort (moeilijker beloopbaar). De voordelen worden dan met name gezocht in een groener uiterlijk. De mate van waterdoorlatendheid is beperkt en vooral afhankelijk van de funderingslaag.

Beton is een product met relatieve grote milieubelasting. Producten kunnen onderling vergeleken worden aan de hand van een milieukostenindicator (MKI). Deze indicator voegt alle relevante milieueffecten van een product samen tot een enkele score. Hoe lager de MKI waarde, des te minder schadelijke milieueffecten.

Ter indicatie:

- Beton/betonproducten, MKI waarde van ca. €25,- per m³
- Beton met groter aandeel hergebruikte fractie, MKI waarde ca. €20,5 per m³
- Gebakken klinkers ca. €19 per m³

3. Is het College bekend met de voordelen van grasbetonstenen op het gebied van waterdoorlatendheid en het verminderen van wateroverlast?

Waterpasserende verhardingen (door de voegen) en waterdoorlatend (poreuze) verhardingen kunnen deel uitmaken van een waterhuishoudkundig ontwerp. Een aandachtspunt daarbij is het onderhoud van deze functies. De holle ruimtes slaan op den duur dicht waardoor de waterpasserendheid/doorlatendheid sterk verminderd. Het effect t.o.v. een onverharde situatie blijft echter altijd onvoordelig voor wat betreft wateroverlast.

4. Ziet het College mogelijkheden om grasbetonstenen in te zetten als middel om de groene uitstraling van de gemeente te versterken?

De gemeente staat positief tegenover het toepassen van grasbetonstenen in de openbare ruimte op plekken waar het ontwerp dat toelaat. Bijvoorbeeld op parkeervakken. Hiervoor is een standaard detailontwerp opgesteld (o.a. type steen, ontwerpprincipe).

Het actief omvormen van bestaande parkeerplaatsen wordt momenteel niet nagestreefd.

5. Hoe verhouden de kosten van aanleg en onderhoud van grasbetonstenen zich ten opzichte van traditionele bestrating?

De materiaalkosten van grasbetonstenen t.o.v. een betonklinker wijken niet af.

De aanleg kosten kunnen wel aanzienlijk afwijken als er een waterdoorlatende fundering nodig is. (ondergrondse drainage/infiltratie voorzieningen)

Qua beheer is er ook een verschil, bij grasbetonstenen is er ook sprake van groenonderhoud. Indien ook de waterpasserende eigenschappen moeten worden gewaarborgd moet rekening gehouden worden met een kortere levensduur (eerder herstraten). De totale kosten kunnen dan gemakkelijk het dubbele zijn van een traditionele bestrating.

6. Is het College voornemens om het gebruik van grasbetonstenen in toekomstige projecten te bevorderen? Zo ja, op welke manier?

Het toepassen van grasbetontegels is een ontwerpkeuze die van plan tot plan wordt beoordeeld. Er is momenteel geen ambitie vanuit vastgesteld beleid om grasbetonstenen in toekomstige projecten te bevorderen.

7. Kan het College overwegen om grasbetonstenen standaard op te nemen in gemeentelijke richtlijnen voor de aanleg van wegen en parkeerplaatsen?

Er is een standaard ontwerpdetail beschikbaar. Deze wordt onderdeel van de HIOR (handboek inrichting openbare ruimte).

8. Wat zijn de huidige belemmeringen voor een bredere toepassing van grasbetonstenen in onze gemeente?

Er zijn geen middelen in de begroting opgenomen voor het omzetten van bestaande verhardingen naar grasbeton.

9. In hoeverre worden inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken bij de besluitvorming over de toepassing van grasbetonstenen.

Het toepassen van grasbetontegels is een ontwerpkeuze die van plan tot plan wordt beoordeeld. Afhankelijk van de omvang van (her)inrichtingsprojecten zijn er participatiemogelijkheden.

10. Is het College bereid om in gesprek te gaan met buurtbewoners over de mogelijke inzet van grasbetonstenen in hun wijk, bijvoorbeeld via inspraakavonden of participatieplatforms?

Voor materiaalkeuzes wordt bij de grotere (aanleg- en herinrichtingen) projecten gezocht naar participatiemogelijkheden door middel van bijvoorbeeld inloopavonden.
Het toepassen van grasbetontegels blijft wel een ontwerpkeuze die van plan tot plan wordt beoordeeld.

Het omvormen van bestaande verhardingen naar andere verhardingstypes is niet in de huidige beheer- en beleidsplannen opgenomen. Het College zet daarbij liever in op minder verharding (omvormen naar groen) dan op omvormen van verhard naar andere soort verharding.

11. Bent u bereid om te kijken naar alternatieve oplossingen die ingezet kunnen worden tegen verstening en het tegengaan van hittestress?

Het College staat open voor oplossingen die bijdragen aan het verminderen van hittestress en/of verstening. Conform de vastgestelde Nota Klimaatadaptatie (2021-2025) werkt het College op meerdere vlakken aan het vergroenen en hittebestendig maken van de gemeente.

Zo zetten wij in op het actief vergroenen binnen de gemeentelijke projecten uit het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP). Middels het project 'Vergroeningskansen' vervangen wij overbodige verharding (trottoirs) en ondersteunen wij acties zoals "NK tegelwippen".
Daarnaast wordt er vanuit de gemeente over klimaatadaptatie gecommuniceerd om kennis en handelen van inwoners, bedrijven, basisscholen en organisaties te bevorderen. Ook stimuleren wij sinds 2022 groen- en watermaatregelen doormiddel van de Klimaatsubsidie.

Aan de raad is 3 oktober 2024 de Nota Biodiversiteit (2024-2030) aangeboden, hierin zijn de ambities en uitvoeringsmaatregelen rondom het biodivers vergroenen van de gemeente uitgewerkt.

Met vriendelijke groet
burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Rob Zuidema